

Het dal van Achor

Het dal van Achor heeft een onheilspellende klank in de Bijbel. De betekenis van ‘Achor’ is ‘verwarring’. Een vallei tussen de Olijfberg en de Jordaan, ten oosten van Jeruzalem had die naam.

In Jozua 7 wordt ene Achan, die tegen Gods bevel in zich iets toegeëigend had van de kostbaarheden van Jericho, naar dit dal afgevoerd en daar door de hele gemeenschap van Israël gestenigd. Zijn lijk wordt daarna zelfs verbrand.

Bij opgravingen is gebleken dat er in de tijd dat de Jozua-verhalen spelen geen sprake was van een stad Ai, evenmin als trouwens van een stad Jericho met muren. Wat Ai betreft is het zelfs onzeker of deze stad wel bestaan heeft. Het moet dan ook de bedoeling van de schrijver zijn om een verhaal te schrijven met een leermoment voor zijn lezers, en niet het verslag van een historische gebeurtenis.

In het verhaal wordt met veel nadruk gesteld dat het niet alleen Achan zelf was die gezondigd had, nee, ‘de zonen van Israël’. Er was een collectieve verantwoordelijkheid! Dit is een belangrijk concept in het jodendom. Heel Israël is verantwoordelijk voor de overtreding van de enkeling. Daarom wordt in de decaloog dan ook steeds het enkelvoud gebruikt. In de Talmoed wordt als voorbeeld gegeven een man die zich met een mes in de hand snijdt. Moet hij dan de hand die het mes vasthoudt verantwoordelijk houden? Heel zijn lichaam, beide handen, maar ook de spieren van zijn armen en zijn hersenen en zenuwstelsel zijn erbij betrokken en zijn verantwoordelijk.

Volgens de Talmoed werden Achans kinderen als getuige naar de terechtstelling meegenomen om hen, en dus alle Israëlieten te waarschuwen niet in de wegen van hun vader te gaan.

Eindigt het verhaal hiermee? Nee, blijkbaar is dit verhaal in het collectieve geheugen van Israël opgeslagen gebleven, want twee profeten komen hier later op terug. Jesaja schrijft in zijn boek in hoofdstuk 65:10 dat het dal Achor tot een plek wordt waar schapen kunnen rusten. En Hosea schrijft in Hosea 2:17 dat het dal Achor tot een opening naar hoop wordt.

Kortom, in het meest zwarte scenario klinkt toch hoop door.

Maar een les die we uit dit verhaal kunnen leren is dat we verantwoordelijk zijn voor elkaar! Als iemand dreigt te ontsporen, waarschuw, en grijp zo nodig in. Want iemands daden hebben ook consequenties voor het leven van anderen.

Lukas de Grootte, september 2024